

"ישיבישע בלאט" - "הדף היומי" מבחר "שאלות ותשובות" ל"עיון והעמקה" בדברי הגמרא

דף טז.

השאלות

1. לאו מכלל דר"א סבר לא קדשה לעתיד לבוא, ומה שמצינו בביצה ה. שהפקיר כרם רבעי כדי שלא להעלותו לירושלים, ביאר הרמב"ן שהוא משום קדושה שנייה שלכו"ע לא בטלה, וצל"ע במאי אלימא קדושה שנייה מראשונה?
 2. רבי אליעזר בר"י אומר אע"פ שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן, וקשה דהלא איירי לענין נפילת החומה בערכין לב: ולא לענין הקדושה לעתיד וכיצד יליף מיניה?
- אלא שבהיכל בונין מבחוץ, ומכאן למד הרמב"ם בית הבחירה ז' כג, דגם בהיכל היו האומנין נכנסים בתיבות.

שמעתי שמקריבין אע"פ שאין בית, ומ"מ בעי מזבח בנוי (תוס' סוכה מא.), וכן אין חסרון של הקרבה קודם פתיחת דלתות העזרה, כיון דליכא היכל (רשב"א), ועי' העמק דבר ויקרא כו' לא טעם מחודש למה אין מקריבים בזמה"ז.

בענין אם יש חיוב להקריב בזמה"ז, עי' ע"ז יג: דנראה שאין, וליכא בחינוך תמ' (קה"י יא'), ועי' טורי אבן קו"א ר"ה ט. דמצוה יש בזה.

להלכה נחלקו הרמב"ם והראב"ד בית הבחירה ו' יד-טו' אי קדושה ראשונה של ירושלים ומקדש קדשה לעת"ל - רמב"ם, או לא - ראב"ד וליכא איסור כרת על הנכנס, ועי"ש נו"כ שתירצו על הרמב"ם מקושיות הראב"ד.

ע"ב

1. יש לעיין במי שנטמא בפנים ונכנס לפני וליפנים האם בעי כדי השתחוויה?

נטמא בעזרה, בדין שילוח טומאה שנתחדש כאן, עי' מנחת חינוך שסג' אות טז ואילך, שכתב דבכלים לא נתחדש, וכן דן שם אם שייך גם במחנה לוייה וישראל, וכן בחידושי הגר"ח על הרמב"ם ביאת מקדש ג' כ"א הוכיח מכאן דהם ב' דינים נפרדים דבנטמא בחוץ מחויב על הכניסה, ובטומאת פנים על השחייה.

צריך שהייה למלקות או אין צריך, עי' ראשונים שבארו למה אין חסרון דהתראת ספק.

בס"ד

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'

1. עי' רמב"ם בית הבחירה ו' טז' שכתב דהוא משום שעזרא החזיק ולא כבש, ועי' כסף משנה, ובתויו"ט עדיות ח' ו' ביאר דכיון שהיה ברשות אלים טפי, וע"ע מקדש דוד זרעים נה' א', דבר אברהם ח "א י' זי, ואבן האזל שם דהצורה של החזקה שהיתה אז תחת שלטון הגויים לא בטלה גם אחר החורבן, ועי' רש"ש.
2. כן הקשו הראשונים במגילה י': עי' רמב"ן, והריטב"א מתרץ דרך מדייק מהלשון אע"פ שאין לו עכשיו, ועי' ראב"ד שמיטה ויובל יב' טו' מה שהקשה על הרמב"ם עי' כס"מ ובמהרי"ק תי' דס"ל דהדרשא איירי רק לענין נפל החומה, ועי' ח"י הגר"ח על הש"ס שעא'.

ע"ב

1. כן הסתפק בירושלמי כאן הלכה ג', ועי"ש במפרשים מה הוכחתו מהא דנקט שיעור השתחוויה דלרדב"ז הראיה מדלא נקט שיעור כניסה לפול"פ, ולפני מזה שלא כתבה שגם אם נכנס חייב.

לע"נ הרב חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדש! נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום.

מספר הקו - 0795255901

השאלות ינתנו מידי בוקר - התשובות בשעות אחר"צ, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.